

**СОЦИЈАЛНО-ЕКОНОМСКИ САВЕТ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
СЕКРЕТАРИЈАТ**

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
СОЦИЈАЛНО-ЕКОНОМСКОГ
САВЕТА И СЕКРЕТАРИЈАТА У
2010. ГОДИНИ**

**Извештај сачинила:
Чеданка Андрић, секретар Савета**

Београд, број: 33/2011

САДРЖАЈ:

I	Увод.....	3
II	Буџет Савета и финансијска документација.....	4
III	Седнице у 2010. години: теме, динамика заседања, мишљења, одлуке, ефекти.....	6
IV	Стална радна тела Савета.....	10
V	Издавачка делатност	12
VI	Међународна сарадња.....	14
VII	Информисање о раду Савета.....	19
АНЕКС I	Преглед минималних зарада за период 2005.–2010. године.....	20
АНЕКС II	Списак чланова и заменика Савета.....	21
АНЕКС III	Табеларни приказ присуствовања седницама у 2010. години.....	22

I УВОД

Извештај о раду прати циљеве дефинисане Планом рада Савета и Секретаријата у 2010. години¹, ванредне активности, као и текуће обавезе неопходне за функционисање институције Савета. Планом рада предвиђено је да секретар Савета подноси Извештај о раду на првој редовној седници у 2011. години, а који се након усвајања објављује на Огласној табли Савета у Секретаријату. Такође, Извештај се поставља на интернет презентацији Савета.²

У извештајном периоду функцију председавајућег обављао је министар рада и социјалне политике, Расим Љајић. Министар Љајић је изабран за председавајућег Одлуком Савета, број 229/09, на 34. редовној седници, одржаној 02. октобра 2009. године. Једногодишњи мандат министру рада и социјалне политике истекао 02. октобра 2010. године, када је по основу Закона о Социјално-економском савету требала да буде извршена ротација и на место председавајућег буде изабран представник синдиката, по редоследу председник Савеза самосталних синдиката Србије, Љубисав Орбовић. Председник Савеза самосталних синдиката Србије, одбио је да преузме председавање док се не преиспита репрезентативност социјалних партнера који учествују у раду Савета. Министар Расим Љајић, прихватио је продужење мандата за додатних месец дана³ у току којег је преузео обавезу да одржи састанак Колегијума и договори одржавање прве наредне седнице. До краја 2010. године није одржан састанак Колегијума, нити је одржана седница Савета. Једномесечно продужење мандата министру Љајићу је истекло 02. новембра 2010. године, након чега је Савет и формално ушао у блокаду рада. Секретаријат Савета је у оквиру надлежности наставио у смањеном обиму активности да извршава пре свега основне законске обавезе, израду материјала, координацију са партнерским организацијама, релевантним институцијама и Сталним радним телима. Законска обавеза исплате зарада, (уплата пореза и доприноса) за запослене у Секретаријату и плаћање текућих обавеза регулисана је у складу са законским решењима и по прибављеном мишљењу Министарства финансија Републике Србије, Управе за трезор.⁴

---

¹ Закључак број 53/10, усвојен на 36. редовној седници, одржаној 11.03. 2010. године.

² Након превода на енглески језик, Извештај се поставља на интернет презентацију Савета на енглеском језику, а биће као и Извештај о раду у 2009. години достављен Међународној организацији рада, Европском економско-социјалном комитету, Канцеларији Европске комисије у Београду. Верзија на српском језику доставља се и локалним и Покрајинском савету, као и осталим заинтересованим партнерским организацијама у земљи и иностранству.

³ Одлука број 184/10, донета на 40. редовној седници Савета, одржаној 01. октобра 2010. године.

⁴ Потврда број 02-422-2966/2010-002, од 04. новембра 2010. године.

II БУЏЕТ САВЕТА И ФИНАНСИЈСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

БУЏЕТ 2010.

► Законом о буџету Републике Србије за 2010. годину⁵ у оквиру раздела 21 – Министарство рада и социјалне политике, на функцији 410, економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, утврђен је износ од 390.800.000 динара за функционисање Фонда солидарности и Социјално-економског савета Републике Србије. Дописом државног секретара Министарства рада и социјалне политике⁶ Савет је обавештен да се од наведеног износа, **средства у износу од 22.200.000 динара опредељују за функционисање Савета**, те је у складу са наведеним сачињен Финансијски план за 2010. годину и достављен Министарству рада и социјалне политике.⁷

► Савет је усвојио Финансијски план за период 01.01.2010. – 31.12.2010. на 36. редовној седници одржаној 11.03.2010. године.⁸

► Секретаријат Савета доставио је Министарству рада/Група за економске послове из области рада, ПИО и заштите особа са инвалидитетом, Закључак Савета и Финансијски план за 2010. годину 15.03.2010. године.

ОСТАЛА ФИНАНСИЈСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

► 12.01.2010. године Секретаријат Савета је у складу са Уредбом о буџетском рачуноводству⁹ доставио Министарству рада и социјалне политике/ Група за економске послове из области рада, ПИО и заштите особа са инвалидитетом, Извештај о извршењу буџета за период 01.01.2009. – 31.12.2009. године.

► 25.02.2010. године Секретаријат Савета је предао Финансијски извештај за 2009. годину Министарству финансија/Управи за трезор.

► 09.03.2010. године Секретаријат Савета је доставио Министарству рада и социјалне политике/ Група за економске послове из области рада, ПИО и заштите особа са инвалидитетом, Извештај о утрошку средстава за 2009. годину.

Министарству рада и социјалне политике као директном буџетском кориснику достављени су и Извештаји о извршењу буџета (Образац 5) за периоде:

01.01. – 31.03.2010.

01.01. – 30.06.2010.

01.01. – 30.09.2010.

01.01. – 31.12.2010.

---

⁵ „Службени гласник РС“, број 107/09.

⁶ Број 401-00-4/524/2009-18, од 30.12.2009. године.

⁷ На рачун Савета трансферисано је 22.150.000 од чега је због тромесечне блокаде у раду, али и готово шестомесечне неактивности Савета реализовано само око 75 одсто буџета – податак на основу пресека стања у периоду писања Извештаја – децембар, 2010. године.

⁸ Закључак број 50/10.

⁹ „Службени гласник РС“, бројеви 125/03 и 12/06.

► У складу са Законом о средствима у својини Републике Србије¹⁰, Секретаријат Савета је 09.08.2010. године доставио Републичкој дирекцији за имовину попуњене обрасце који се односе на евиденцију покретне и непокретне имовине у власништву Социјално-економског савета.

► Секретаријат Министарства рада и социјалне политике доставио је 07.09.2010. године допис (број 401-00-869/2010-18) у којем се од Секретаријата Савета тражи да до 10.09.2010. године достави Предлог финансијског плана за 2011. и Пројекције Финансијског плана за 2012. и 2013. годину. У прилогу дописа достављено је Упутство за припрему буџета Републике Србије за 2011. годину и пројекције за 2012. и 2013. годину донето од стране министра финансија, а у складу са Меморандумом о буџету и економској и фискалној политици за 2011. годину, као и пројекцијама за 2012. и 2013. годину, усвојеном на августовској седници Владе Србије.¹¹ Лимити утврђени меморандумом за 2011.-2013. годину износе 22.200.000 динара. Секретаријат Савета је 09.09.2010. године Секретаријату Министарства рада доставио Предлог финансијског плана за 2011. годину са пројекцијама за 2012. и 2013. годину.¹²

---

¹⁰ „Службени гласник РС“, бројеви 53/95; 3/96; 54/96; 32/97 и 101/2005.

¹¹ Основ за доношење Меморандума је члан 35. Закона о буџетском систему РС, „Службени гласник Републике Србије“, број 54/09.

¹² Допис број 175/10.

III СЕДНИЦЕ У 2010. ГОДИНИ: ТЕМЕ, ДИНАМИКА ЗАСЕДАЊА, МИШЉЕЊА, ЗАКЉУЧЦИ, ОДЛУКЕ И ЕФЕКТИ

Интензитет рада Савета у 2010. години знатно је опао у односу на претходну годину. Одржано је укупно шест седница, пет редовних и једна ванредна.

Ни један нацрт закона из делокруга рада Савета није достављен Савету на мишљење.

Закон о Социјално-економском савету Републике Србије, члан 9. утврђује да: „Савет разматра питања: развоја и унапређивања колективног преговарања, утицаја економске политике и мера за њено спровођење на социјални развој и стабилност, политике запошљавања, политике зарада и цена, конкуренције и продуктивности, приватизације и друга питања структурног прилагођавања, заштите радне и животне средине, образовања и професионалне обуке, здравствене и социјалне заштите и сигурности, демографских кретања и друга питања у складу са актима Савета. Чланом 10. дефинисано је да Савет разматра нацрте закона и предлоге других прописа од значаја за економски и социјални положај запослених и послодаваца и о њима даје мишљење. Мишљење се доставља министарству надлежном за одређену област које је припремало закон, односно други пропис. Министарство је дужно да у року од 30 дана од дана достављања мишљења обавести Савет о својим ставовима. Ако министарство не прихвати мишљење, Савет може мишљење да достави Влади.¹³

Ванредне седнице у 2010. години

Прва (и једина) ванредна седница Савета у 2010. години одржана је 03. фебруара. Седница је била посвећена економској ситуацији у Србији, а уводничар је био премијер Мирко Цветковић. У уводном излагању премијер Цветковић је представио члановима Савета економску ситуацију у земљи и мере које ће Влада спроводити у циљу очувања макроекономске стабилности и подизања привредне активности. Констатовано је да ће и текућа година бити тешка и да се Србија налази тек на почетку изласка из кризе. Најављене су активности Владе на привлачењу страних инвестиција и подстицању домаће и стране тражње, што би требало да резултира отварањем нових радних места и побољшањем материјалног положаја запослених. Констатовано је да су у 2009. години мерама Владе и уз подршку социјалних партнера ублажене негативне последице економске кризе, што доказују и макроекономски показатељи, као и поређење са земљама у окружењу. Поздрављене су иницијативе и мере Владе које иду у правцу изједначавања услова пословања, јачања финансијске дисциплине и извршавања обавеза у плаћању пореза и доприноса. Социјални партнери нарочито су се заложили за мере које ће бити усмерене на подстицање производње и запослености у неразвијеним подручјима Републике. Синдикати су посебно истакли да је приватизацију преосталих друштвених предузећа неопходно спровести тако да се нови власници обавезу на то да тржишно оспособљавају предузећа и обезбеде њихову пуну упосленост. Заједнички је закључено да је неопходно одржавати редовне

¹³ Закон о Социјално-економском савету Републике Србије, „Службени гласник РС“, број 125/04.

консултације и размену мишљења социјалних партнера и Владе око најважнијих економских питања током целе године, као и пратити ефекте мера.

Редовне седнице у 2010. години

У 2010. години одржано је пет редовних седница:

- 36. седница, одржана је 11. марта;
- 37. седница, одржана је 01. априла;
- 38. седница, одржана је 17. маја;
- 39. седница, одржана је 03. јуна и
- 40. седница, одржана је 01. октобра.

Најважније теме и резултати седница:

- Закључак број 48/10 којим се доноси позитивно мишљење и подржава Предлог одлуке о установљењу Дана безбедности и здравља на раду у Републици Србији, на начин како је предвиђено да се обележава на дан 28. априла, а са циљем промовисања културе превенције и добре праксе у области безбедности и здравља на раду. (Подносилац Предлога одлуке: Министарство рада и социјалне политике/Управа за безбедност и здравље на раду)¹⁴
- Закључак број 49/10 којим се усваја Извештај о раду Савета и Секретаријата у 2009. години (Подносилац извештаја: секретар Савета)
- Закључак број 50/10 којим се усваја Финансијски план Социјално-економског савета у 2010. години. (Предлог финансијског плана сачинио Секретаријат Савета)
- Закључак број 53/10 којим се усваја План рада Савета и Секретаријата у 2010. години. (Предлог плана рада Савета и Секретаријата у 2010. години сачинио: Секретаријат Савета)
- Одлука о износу минималне зараде за период јануар-јун као и јул-децембар 2010. године није донета на седници Савета јер није постигнут неопходан консензус, а консензус није постигнут ни током састанака трипартитних преговарачких тимова који су претходили седницама Савета. У овом случају, а у складу са чланом 112. Закона о раду Републике Србије („Службени гласник РС“, бројеви: 24/05, 61/05 и 54/09) одлуку о минималној заради донела је Влада Републике Србије.¹⁵
- Закључак број 100/10 којим се усваја Платформа за учешће на 99. заседању Међународне конференције рада у Женеви, од 02. – 18. јуна. (Подносилац Предлога платформе: Министарство рада и социјалне политике) Закључак прати и Одлука Савета број 101/10, донета у складу са Финансијским планом, а којом се опредељују средства за финансирање дела Делегације Републике Србије на 99. заседању МКР у Женеви.

---

¹⁴ Стално радно тело Савета за питања безбедности и здравља на раду, Управа за безбедност и здравље на раду Министарства рада и социјалне политике и Секретаријат Савета приредили су заједнички летак за прво обележавање 28. априла. Летак садржи текст Декларације о безбедности и здрављу на раду у Републици Србији, потписан 15. априла 2009. године на 31. редовној седници Савета.

¹⁵ У Анексу I Извештаја представљен је табеларни преглед минималних зарада за период 2005. – 2010. година.

- Закључак број 102/10 којим се Стална радна тела задужују за достављање стручних мишљења о нацртима закона и подзаконских аката поднетих Савету на мишљење током целе 2010. године.
- 103/10 којим се од Републичке агенције за мирно решавање радних спорова тражи да Савет информише о Извештају о раду у 2009. години. Овакав захтев упућен је и Фонду солидарности Републике Србије. На првој наредној седници, директори поменутих институција поднели су Савету Извештаје о раду за 2009. годину.
- Савет није постигао неопходан консензус за усвајање закључка којим би се дало позитивно мишљење и препоручило министру рада и социјалне политике да потпише Одлуку о примени Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република на све послодавце који обављају здравствену делатност, односно одређене послове здравствене делатности. (Подносилац: Министарство здравља и Министарство рада и социјалне политике)
- Одлука број 180/10 са пратећим Закључком број 181/10 о утврђивању Списка посредника Социјално-економског савета, а на основу Закона о спречавању злостављања на раду.¹⁶
- Закључак број 182/10 којим се усваја Извештај секретара Савета са 99. редовног заседања Међународне конференције рада у Женеви, одржане од 02. до 18. јуна 2010. године.
- Закључак број 183/10 којим се усваја Извештај о раду председавајућег Савета, министра рада и социјалне политике Расима Љајића, за период 02.10.2009. – 02.10.2010. године.
- Одлука број 184/10 којом се министру Расиму Љајићу продужава мандат председавајућег Социјално-економског савета Републике Србије до 02. новембра 2010. године.

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва при Кабинету потпредседника Владе за европске интеграције доставио је у првој недељи децембра 2010. године Секретаријату Савета Упитник који је Влади Србије доставила Европска комисија у циљу припреме Мишљења о захтеву Републике Србије за пријем у чланство Европске уније. Секретаријат Савета проследио је упитник социјалним партнерима који су своје одговоре доставили директно, било Тиму за социјално укључивање и смањење сиромаштва, Министарству рада и социјалне политике или Канцеларији за европске интеграције.

Такође, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва активно је укључио социјалне партнере/Савет у процес консултовања при изради Првог извештаја о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Србији 2008.-2010. Нарочито активно учешће социјалних партнера и прихватање њихових сугестија било је у раду Радне групе за запошљавање, у оквиру које је третирана и област социјалног дијалога.

---

¹⁶ Секретаријат Савета је у складу са одлуком огласио Списак посредника Савета на интернет презентацији Савета. До краја 2010. године посредници су били ангажовани у три случаја која су успешно завршена потписивањем споразума, чиме је избегнут судски поступак.

Закључци са последње седнице у децембру 2009. године¹⁷ који су требали бити реализовани у првој половини 2010. године, али до тога није дошло:

- Закључак број 299/09, којим је прихваћена Иницијатива (број 11/09) Покрајинског Савета за одржавање заједничке седнице на којој би био разматран привредни амбијент деловања послодаваца и положај запослених у условима економске кризе.
  - Закључак број 302/09, којим је задужен Колегијум Савета да прати рад на изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, имајући у виду значај ове теме за све учеснике социјалног дијалога у Србији. Закључак је усвојен са циљем да Савет буде информисан о свим активностима везаним за ову област, како би благовремено водио расправу о нацрту закона и донео мишљење у складу са Законом о Социјално-економском савету Републике Србије.
- Министарство рада и социјалне политике доставило је Нацрт измене закона о ПИО члановима Савета на самој 39. редовној седници, одржаној 03. јуна 2010. године, и као рок за давање мишљења одредило недељу дана. Имајући у виду да се у овако кратком року не може добити и стручно мишљење трипартитних сталних радних тела и сазвати нова седница Савета, социјални партнери су појединачно и директно Министарству рада и социјалне политике доставили примедбе¹⁸ и предлоге на текст нацрта закона. Сви каснији разговори и преговори који су се водили око овог нацрта закона, а касније и предлога, вођени су ван институције Социјално-економског савета.

---

¹⁷ 35. редовна седница Савета, одржана је 25.12.2009. године.

¹⁸ Претходно, социјални партнери учествовали су у раду трипартитне радне групе за израду Нацрта измена закона током различитих рунда разговора и изражавали су незадовољство у којој мери су њихови ставови размотрени, односно предлози прихваћени.

IV СТАЛНА РАДНА ТЕЛА САВЕТА

Чланови Сталних радних тела Савета¹⁹ нису у 2010. години доставили Савету стручна мишљења о нацртима закона јер као што је већ неведено ниједан нацрт закона из делокруга рада Савета није достављен на мишљење.

Радна тела су ипак у складу са Закључком број 102/10²⁰ изнела стручна мишљења о следећим документима:

ОБЛАСТ ЗАПОШЉАВАЊА

- Национални акциони план запошљавања за 2011. годину (подносилац: Министарство економије и регионалног развоја, Сектор за запошљавање).

ОБЛАСТ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

- Уредба о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при подземној и површинској експлоатацији минералних сировина и Уредба о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при експлоатацији минералних сировина у дубинским бушотинама (подносилац: Министарство рада и социјалне политике, Управа за безбедност и здравље на раду).

- Уредба о превентивним мерама за безбедан и здрав рад на пловилима која обављају риболов (подносилац: Министарство рада и социјалне политике, Управа за безбедност и здравље на раду).

Социјални партнери учествовали су и у фази израде ових докумената кроз трипартитне радне групе.

У априлу 2010. године формирана је и Радна група за израду анализе примене закона и подзаконских аката из области безбедности и здравља на раду, а у складу са Акционим планом који произилази из Стратегије безбедности и здравља на раду Републике Србије. Секретар Савета учествује у раду Радне групе, као и представници социјалних партнера у чланству Савета, Министарство рада, Министарство здравља и представници релевантних стручних институција.

Учешће Сталних радних тела у активностима у оквиру међународне сарадње:

Стална радна тела уз координацију Секретаријата су била носиоци активности у оквиру међународне сарадње Савета²¹.

■ Стално радно тело за законодавство реализовало је пројекат у оквиру сарадње са Фондом Уједињених нација за жене. (Пројекат: “Унапређење економског и социјалног положаја жена у Србији“)

■ Стално радно тело за економска питања реализовало је пројекат у оквиру сарадње са Швајцарском организацијом за помоћ свету рада. (Пројекат: „Ефикасно сузбијање сиве економије“)

---

¹⁹ Стално радно тело за законодавство; за економска питања; за питања безбедности и здравља на раду; стално радно тело за колективно преговарање и мирно решавање радних спорова.

²⁰ Закључком се задужује Секретар Савета да одмах по пријему нацрта закона или подзаконских аката у Секретаријату иста достави председнику Сталног радног тела за законодавство (односно по потреби и председницима осталих радних тела) како би заказали састанке на којима ће се поменути документи анализирати и урадити стручно мишљење за Савет. Истовремено, секретар о предузетим активностима у писаној форми обавештава председавајућег.

²¹ Опширније о овим активностима у делу VI Извештаја – Међународна сарадња.

■ Заједнички програм за Стална радна тела Савета реализован у сарадњи са шпанском организацијом ISCOD, уз учешће чланова Економско-социјалног савета Краљевине Шпаније. (Пројекат: „Презентација рада Економско-социјалног савета Шпаније – могућности за сарадњу“)

Од стране Сталних радних тела покренуте су различите иницијативе као што су:

▫ Усвајање закључка којим се од Републичке агенције за мирно решавање радних спорова тражи Извештај о раду у 2009. години. У вези са овим, а на иницијативу Сталног радног тела за колективно преговарање и мирно решавање радних спорова и уз учешће чланова Сталног радног тела за законодавство, организована је Стручна расправа са руководством и миритељима/арбитрима Републичке агенције за мирно решавање радних спорова. Расправа је одржана одмах након ступања на снагу Закона о спречавању злостављања на раду и имала је за циљ да се разговара о начинима што ефикасније примене закона, потенцијалним проблемима у спровођењу и најбољем начину да се сходно закону формира Списак посредника Савета. Разговарано је и о будућој структури извештаја Агенције за Савет како би он на најпрецизнији начин приказао реалност у области решавања радних спорова мирним путем и указао на могућности унапређења рада у овој области. Договорено је да се овакве расправе организују најмање једном годишње.

▫ Стално радно тело за економска питања иницирало је састанак са представницима Министарства рада и социјалне политике са циљем допуне Закључка Владе (број 43-6256/2009-001) који се односио на спровођење процедуре о начину регулисања неуплаћених доприноса, а који се ослањао на Информацију о потреби и начину регулисања неуплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за поједине привредне субјекте. Успешно је иницирано да се додатне категорије предузећа укључе у програм регулисања неуплаћених доприноса.

Такође, на иницијативу овог радног тела одржана је и састанак са представницима Министарства здравља, Фонда за пензијско и инвалидско осигурање и Републичког завода за здравствено осигурање где су размењена мишљења о начинима како да се реши питање великог броја запослених којима није уплаћивано здравствено осигурање, због чега не могу да овере здравствене књижице. Овај иницијални састанак требало је да доведе до додатних консултација и евентуалних предлога за Савет, али с обзиром да је одржан у октобру 2010. године, након чега Савет престаје са одржавањем седница, није дошло до даљњих оперативних договора.

V ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

План рада Савета и Секретаријата у 2010. години предвидео је издавачку делатност на основу члана 3. Закона о Социјално-економском савету Републике Србије.

Као и у претходној години, и у 2010. издавачка делатност Савета је у потпуности реализована захваљујући финансијској помоћи Канцеларије Швајцарске организације за помоћ свету рада у Београду.

Приређене су и одштампане следеће публикације:

1. Социјално-економски савет Републике Србије

Приређивач: Секретаријат Савета

Тираж: 1000 примерака

Обим: 45 страна

О публикацији/структура: Публикација садржи Закон о Социјално-економском савету РС, Пословник о раду, као и Споразум о оснивању, делокругу и начину деловања СЕС РС из 2001. године, те Споразум о унапређењу рада СЕС РС из 2002. године.

Дистрибуција: локалним саветима, социјалним партнерима, медијима, осталим заинтересованим институцијама.²²

2. Закон о спречавању злостављања на раду

Приређивач: Секретаријат Савета

Тираж: 1000

Обим: 53 стране

О публикацији/структура: Публикација има за циљ да запослене и послодавце упозна са Законом о спречавању злостављања на раду и Правилником о правилима понашања послодаваца и запослених у вези са превенцијом и заштитом од злостављања на раду.

Дистрибуција: социјалним партнерима, локалним саветима, невладином сектору, медијима, извршној власти, осталим заинтересованим институцијама.

3. Ефикасно сузбијање сиве економије

Аутори: Чланови Сталног радног тела Савета за економска питања

Тираж: 1000

Обим: 93 стране

О публикацији/структура: Публикација се заснива на резултатима истраживања спроведеном у мају 2010. године у оквиру пројекта „Ефикасно сузбијање сиве економије“ и осим резултата добијених од запослених/незапослених лица и послодаваца, садржи и податке Инспектората за рад, али и текстове колега из Италије у којима се анализира овај феномен и дају примери добре праксе.

---

²² Електронска верзија ове публикације као и свих осталих постављена је на интернет презентацији Савета.

Дистрибуција: социјалним партнерима, извршној власти, универзитету, невладином сектору, локалним саветима, медијима, осталим заинтересованим институцијама.

VI МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

САРАДЊА СА ФОНДОМ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА ЗА ЖЕНЕ (ЕНГЛ. UNIFEM)

Сарадња са Фондом уједињених нација за жене предвиђена је Планом рада Савета и Секретаријата у 2010. Фонд је у 2010. години отпочео са реализацијом трогодишњег пројекта „Унапређење економског и социјалног положаја жена у Србији“. Поред Савета партнери на пројекту су и Управа за родну равноправност, Национална служба за запошљавање, Правосудни центар за обуку и стручно усавршавање, Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова, Канцеларија заштитника грађана и невладин сектор. Пројекат има за циљ да оснажи институције система да спроводе и прате спровођење релевантних националних и међународних обавеза у области родне равноправности и женских људских права, те да допринесе елиминацији родне дискриминације на тржишту рада и радном месту, тиме што ће ојачати капацитете надлежних институција, односно оних који треба да поштују и штите радна права жена.

У јуну месецу, сарадња Фонда и Савета је формализована потписивањем Меморандума о разумевању²³, након чега је отпочела реализација пројектних активности кроз рад Сталног радног тела за законодавство и уз координацију Секретаријата.

У 2010. години реализоване су следеће активности:

1. Преведено, и члановима Сталних радних тела дистрибуирано Мишљење Европског економско-социјалног комитета (ЕЕСК) „Мапа пута ка равноправности између мушкараца и жена“. Мишљење је урађено по захтеву Европске комисије, а ЕЕСК га је усвојио 02. марта 2010. године. Документ анализира постигнуто и даје препоруке кроз шест приоритетних области политичког деловања и одговарајућих индикатора: постизање подједнаке економске независности жена и мушкараца; усаглашавање запослења са приватним и породичним животом; промовисање подједнаког учешћа жена и мушкараца у процесу одлучивања; елиминисање свих видова родно мотивисаног насиља; елиминисање сексистичких стереотипа; промовисање родне једнакости у домену спољне и развојне политике.
2. Урађена експертска студија²⁴ у којој је анализирано садашње законодавство Републике Србије у области запошљавања, права на радном месту и равноправности из перспективе родне равноправности са релевантним препорукама за даља унапређења.
3. Радионица за чланове свих Сталних радних тела Савета са циљем јачања капацитета у погледу препознавања дискриминације на радном месту и начина коришћења постојећих правних инструмената и превенције.

---

²³ Меморандум на српском и енглеском језику су потписали председавајући Савета, министар Расим Љајић и директорка регионалног програма UNIFEM Ерика Квапилова. Укупна вредност средстава предвиђених за све активности износи максимално 11.000 USD. Финансијска средства се нису пребацивала на рачун Савета већ су све финансијске трансакције реализоване преко Канцеларије UNIFEM у Београду, у складу са законом.

²⁴ Студија ће бити публикована у првој половини 2011. године и дистрибуирана социјалним партнерима и извршној власти, те другим релевантним институцијама.

Теме и предавачи на радионици:

- Род и развој, родна равноправност, уродњавање као алатка (Александра Владисављевић, XAOS Solutions)

- Родна перспектива у раду социјално-економских савета и једнака зарада за рад једнаке вредности (Верена Шмит, Међународна организација рада, Будимпешта)

- Родна перспектива у раду управе Републике Србије (Драган Божанић, Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова).

Теме обрађиване на радионици су поткрепљене одговарајућим материјалима и презентацијама.

Четврта активност која је била планирана да се реализује јесте Студијска посета Бриселу, односно Одељењу за запошљавање, социјална питања и држављанство Европског економско-социјалног комитета за чланове Сталног радног тела за законодавство. Имајући у виду да је посета требала да се реализује крајем 2010. године када је Савет био у блокади рада секретар Савета је предложио да се ова активност пренесе у 2011. годину²⁵ како би посета имала потпунији ефекат и поднео извештај Савету. Посета би се реализовала са основним циљем да се: стекну сазнања о активностима Одељења, са посебним нагласком на процес припреме и формулисања мишљења о Мапи пута ка равноправности између мушкараца и жена; стекну сазнања о процесу усвајања мишљења; одржи састанак са релевантним партнерима да би се разговарало о другим важним темама у области родне равноправности и улози ЕЕСК-а; стекну сазнања о томе како све радне групе ЕЕСК-а доприносе, свака у оквиру свог мандата, унапређењу родне равноправности. Посета предвиђа и састанак са представницима Дирекције за запошљавање, социјална питања и једнаке могућности Европске комисије са циљем упознавања са консултативним процесом при изради стратешких докумената, стекну сазнања о раду Саветодавног комитета за једнаке могућности; разговара о текућим и планираним истраживачким активностима, политикама и трендовима у тој области, као и о очекивањима од земаља кандидата.

САРАДЊА СА ШВАЈЦАРСКОМ ОРГАНИЗАЦИЈОМ ЗА ПОМОЋ СВЕТУ РАДА (ЕНГЛ. SLA)

Сарадња са СЛА²⁶, реализована је кроз подршку пре свега раду Сталних радних тела Савета и кроз издавачку делатност. У претходном поглављу наведено је да је SLA у целости финансирала издавање три публикације у 2010. години. Такође, подржан је пројекат „Ефикасно сузбијање сиве економије“ чији је иницијатор и носилац било Стално радно тело Савета за економска питања, уз координацију Секретаријата, предвиђен Планом рада Савета.

Реализоване су две фазе од планираних три:

Прва фаза, реализована је у пролеће и подразумевала је теренско истраживање које је спроведено у тридесет општина у Србији. Урађена су два типа анкетног

²⁵ Ово би се формализовало потписивањем додатног Меморандума о разумевању.

²⁶ Финансијаска средства која је SLA издвојила износила су 10.080 швајцарских франака у динарској противвредности. Новчана средства нису пребацивана на рачун Савета, већ су сва плаћања реализована преко рачуна канцеларије SLA у Београду и у складу са законским процедурама.

упитника, један за запослене/незапослене и други за послодавце. Анкетирање је урађено преко мреже организација Савеза самосталних синдиката Србије, Уједињених гранских синдиката „Независност“ и Уније послодаваца Србије. Добијени резултати представљени су у јуну на конференцији за новинаре у Медија центру у Београду. Пројектовањем резултата на укупну економију, долази се до налаза да је око 665.000 радно активног становништва ангажовано у сивој економији. Нешто више од 11 одсто испитаника ангажованих у сивој економији има формално запослење, али су редовна примања недовољна за пристојан живот.

Друга фаза, реализована крајем 2010. године подразумевала је израду публикације о резултатима истраживања, а у њој се налазе и подаци Инспектората за рад, као и текст експерта из Италије који се бави феноменом сиве економије у условима високоразвијене земље Европске уније.

Трећа фаза би на предлог Сталног радног тела за економска питања требало да буде организовање стручне конференције која би анализирао овај на жалост веома распрострањен феномен у Србији и резултирала усвајањем одређених препорука које произилазе из резултата истраживања, те била основ за израду целовите државне стратегије у броби против сиве економије и њеном превођењу у легалне токове, а акциони планови који би суледили од локалног до националног нивоа јасно би одредили обавезе и одговорности како извршних власти, тако и социјалних партнера.

САРАДЊА СА МЕЂУНАРОДНОМ ОРГАНИЗАЦИЈОМ РАДА (МОР)

У априлу 2010. године, чланови Колегијума Савета састали су се у Београду са представницима Регионалне канцеларије МОР-а у Будимпешти.²⁷ Састанак је инициран од стране представника МОР, а циљ је био да се упознају са најновијим активностима, односно стањем социјалног дијалога у Србији, те да се разговара о улози социјалних партнера из Србије на Трипартитној субрегионалној конференцији која је била планирана за јун месец у Македонији.

Трипартитна субрегионална конференција, (Охрид 29. јун – 02. јул) бавила се пре свега улогом и функционисањем социјално-економских савета у земљама западног Балкана и Молдавије, нарочито у периоду светске економске кризе. МОР је конференцију организовао у оквиру пројекта техничке сарадње са Аустријском агенцијом за развој.²⁸

Уз представнике МОР-а домаћин конференције био је министар рада Републике Македоније, а присуствовали су и министар рада Албаније, потпредседник Владе Молдавије, државни секретар у Министарству рада Црне Горе, Босне и Херцеговине, председници и потпредседници синдикалних и послодавачких удружења земаља из региона и секретари социјално-економских савета. У раду Конференције такође су учествовали и представници министарства рада и

---

²⁷ Представници МОР из регионалне канцеларије у Будимпешти на састанку су били: Кристина Михеш, виши специјалиста за социјални дијалог, радно законодавство и међународне стандарде рада; Ени Нолс, виши специјалиста за активности послодаваца, а састанку је присуствовао и координатор МОР у Србији.

²⁸ У Делегацији Републике Србије били су: Снежана Лакићевић, државни секретар у Министарству рада и социјалне политике; Небојша Атанацковић, председник Уније послодаваца Србије и Чеданка Андрић, секретар Савета. На конференцију су били позвани и представници репрезентативних синдиката али нису учествовали, о разлозима су обавестили МОР као организатора.

социјални партнери из Ирске, Аустрије, Чешке, Румуније и Словеније, као и представници Европског економско-социјалног комитета.²⁹

Конференција је имала три тематске целине:

Прва, у којој су представљени кључни изазови социјалног дијалога у земљама западног Балкана и Молдавије у којој су уводна излагања имали министри рада или државни секретари³⁰;

Друга, у којој су представници социјално-економских савета из земаља Европске уније представили рад својих институција и

Трећа, тематска целина која је била подељена на два дела:

- Родни баланс као циљ у националним трипартитним телима.³¹

- Презентација социјално-економских савета у земљама Балкана и Молдавије/изазови и решења.³²

Конференција је била и прилика за низ састанака иницираних од стране Европског економско-социјалног комитета, у оквиру којих је одржан и састанак секретара Савета са Стефаном Нилсеном, председником Групе III ЕЕСК (садашњи председник Европског економско-социјалног комитета) и Аурелијаном Јулиардом из Одељења за спољне послове ЕЕСК. Секретар Савета представила је активности и изазове у функционисању Социјално-економског савета Републике Србије, као и планове за будући рад. Представници ЕЕСК изразили су спремност за сарадњу са Саветом и потребну стручну подршку за питања од интереса за актере социјалног дијалога у Србији, нарочито имајући у виду даљњи правац Србије на путу европских интеграција. Представници ЕЕСК су такође обећали помоћ при реализацији пројекта Савета и UNIFEM у делу организовања студијске посете за Стално радно тело за законодавство.

САРАДЊА СА ИСКОДОМ (шпан. ISCOD) – Синдикални институт за развојну сарадњу

Канцеларија ISCOD у Београду у сарадњи са Секретаријатом Савета организовала је 25. фебруара 2010. године радионицу под називом „Презентација рада Економско-социјалног савета Шпаније – могућности за сарадњу“, за чланове Сталних радних тела Савета. Делокруг рада, начин организовања и изазове у раду ЕСС-а Шпаније представили су његови чланови, независни експерт именован од стране Владе Шпаније (Фернандо Валдес) и представник послодавачке организације СЕОЕ (Едуардо дел Пуејо). Осим привилегије да се кроз директан разговор говори о искуствима институције у земљи чланице Европске уније, колеге из Шпаније су за учеснике радионице припремили и веома квалитетне материјале који се односе на учешће организованог цивилног друштва у јавним пословима,

²⁹ Извештај секретара Социјално-економског савета Републике Србије о учешћу на Трипартитној субрегионалној конференцији МОР-а у Охриду, Република Македонија, од 29. јуна до 02. јула 2010. године, број 161/10.

³⁰ У овом делу уводно излагање је имала и државни секретар Министарства рада и социјалне политике Републике Србије.

³¹ Секретар Савета изложила је пројектне идеје Сталног радног тела за законодавство које се реализују уз подршку UNIFEM. Експерти МОР за родну равноправност прихватили су позив да учествују као предавачи на радионици која се реализује у Београду.

³² У овом тематском делу презентацију је имала и секретар Секретар Социјално-економског савета Републике Србије.

односно у изградњи социјалне државе. Радионици је претходио састанак чланова Колегијума Савета са колегама из шпанског ЕСС-а, којем су присуствовали и амбасадор Краљевине Шпаније у Београду Ињиго де Паласио Еспања, као и директор ISCOD Хосе Мансанарес.³³

САРАДЊА СА ИТАЛИЈАНСКОМ ОРГАНИЗАЦИЈОМ PROGETTO SVILUPPO – CGIL

Сарадња са колегама из италијанске организације предвиђена је Планом рада Савета и Секретаријата пре свега кроз пројекат „Градња партнерства за борбу против неформалне економије у Србији“, који се реализује у Крушевцу, Суботици и Лозници. Партнери на овом пројекту су Унија послодаваца Србије, Савез самосталних синдиката Србије и Уједињени грански синдикати „Независност“. У реализацији пројекта поред представника локалне самоуправе директно су укључени и представници Инспектората за рад и Националне службе за запошљавање. Пројекат се финансира средствима IPA програма Европске уније, преко Канцеларије Европске комисије у Београду. С обзиром да Савет не може учествовати као партнер на програму „Јачање грађанског дијалога у Србији“ који спроводи Европска комисија, Савет учествује као придружени члан, заједно са Сталном конференцијом градова и општина, а са циљем пружања политичке подршке активностима имајући у виду да оне јачају капацитете социјалних партнера и помажу изградњу локалних трипартитних коалиција у борби против феномена сиве економије. Секретар Савета учествује у мониторингу пројекта и пружа одговарајућу подршку у спровођењу, уз повремену ангажман и чланова Сталних радних тела.

---

³³ Након одржане радионице, председник ЕСС Шпаније, господин Маркос Пења, упутио је позив председасвајућем Савета, министру Расиму Љајићу да делегација Социјално-економског савета Републике Србије допутује у званичну посету Економско-социјалном савету Краљевине Шпаније. Ова посета још увек није реализована.

VII ИНФОРМИСАЊЕ О РАДУ САВЕТА

Чланом 13. Закона о Социјално-економском савету дефинисано је да је рад Савета јаван. Обавештавање јавности о раду Савета врши се издавањем саопштења за јавност, одржавањем конференција за новинаре, давањем интервјуа и на други погодан начин. О начинима формалног обавештавања јавности о раду Савета одлучује председавајући, или секретар Савета по овлашћењу председавајућег.

У 2010. години није одржана ни један конференција за новинаре након одржаних седница. Рад Савета представљен је кроз појединачне изјаве чланова, пре свега Колегијума и кроз саопштења представљена на сајту Савета.

Секретаријат редовно ажурира податке на интернет презентацији Савета³⁴ и врши постављање свих релевантних докумената. У складу са Планом рада Савета и Секретаријата у 2010. години урађена је и интернет презентација на енглеском језику.

Информисаности о раду Савета доприноси у одређеној мери и учествовање чланова и секретара у различитим образовним активностима, конференцијама и радионицама из области социјалног дијалога, где је прилика да се представе закључци, мишљења и одлуке Савета. Издавачка делатност такође подиже видљивост институције, али још увек остаје доста посла да би информисање о раду Савета било на задовољавајућем нивоу, а што је уско повезано и са ефектима рада.

---

³⁴ www.socijalnoekonomskisavet.rs

АНЕКС I

ПРЕГЛЕД МИНИМАЛНИХ ЗАРАДА ЗА ПЕРИОД 2005. – 2010. ГОДИНА

ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД	МИНИМАЛНА ЗАРАДА ПО РАДНОМ ЧАСУ (НЕТО)	БРОЈ СЛУЖБЕНОГ ГЛАСНИКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	ПРОСЕЧНА МИНИМАЛНА ЗАРАДА НА МЕСЕЧНОМ НИВОУ (НЕТО)
I – VI 2005.	38,50 дин.	10/05	6.699,00 дин.
VII – XII 2005.	41,00 дин.	58/05	7.134,00 дин.
I – VI 2006.	46,00 дин.	11/06	8.004,00 дин.
VII – XII 2006.	49,00 дин.	58/06	8.526,00 дин.
I – VI 2007.	55,00 дин.	09/07	9.570,00 дин.
VII – XII 2007.	63,50 дин.	64/07	11.049,00 дин.
I – VI 2008.	70,00 дин.	11/08	12.180,00 дин.
VII – XII 2008.	78,00 дин.	84/08	13.572,00 дин.
I – VI 2009.	87,00 дин.	08/09	15.138,00 дин.
VII – XII 2009.	87,00 дин.	70/09	15.312,00 дин.
I – VI 2010.	90,00 дин. ►	23/10	15.660,00 дин.
јул – октобар 2010.	90,00 дин. ►	89/10	15.660,00 дин.
новембар – децембар 2010.	95,00 дин. ►	89/10	16.530,00 дин.

► Одлуком Владе Републике Србије, у складу са Законом о раду, с обзиром да није постигнут консензус неопходан за доношење одлуке на седници Савета.

Секретаријат Савета у току 2010. године одговорио је на укупно десет захтева за достављањем званичних података о износу минималне зараде у различитим временским периодима. Од тога, седам захтева је било од стране судова, а три директно од заинтересованих појединаца - у два случаја за потребе судског процеса из области радних односа и у једном случају за потребу регулисања студентске стипендије у иностранству.

АНЕКС II

СПИСАК ЧЛАНОВА И ЗАМЕНИКА САВЕТА

Ред. бр.	Име и презиме чланова Савета	Име и презиме заменика чланова Савета	Назив институције
1.	Расим Љајић	Снежана Лакићевић	Министарство рада и социјалне политике
2.	Диана Драгутиновић	Маринко Бошњак	Министарство финансија
3.	Млађан Динкић	Мишела Николић	Министарство економије и регионалног развоја
4.	Милан Марковић	Драгутин Радосављевић	Министарство за државну управу и локалну самоуправу
5.	Томица Милосављевић	Томислав Стантић до 25. јуна 2010.	Министарство здравља
6.	Жарко Обрадовић	Радивоје Митровић	Министарство просвете
7.	Љубисав Орбовић	Славица Савић	Савез самосталних синдиката Србије
8.	Зоран Вујовић	Светозар Ерцеговац	Савез самосталних синдиката Србије
9.	Душко Вуковић	Зоран Маленовић	Савез самосталних синдиката Србије
10.	Бранислава Планчак	Бранислав Павловић	Савез самосталних синдиката Србије
11.	Бранислав Чанак	Милан Симић	Уједињени грански синдикати "Независност"
12.	Александар Титовић	Милорад Пановић	Уједињени грански синдикати "Независност"
13.	Стеван Аврамовић	Миодраг Николић	Унија послодаваца Србије
14.	Небојша Атанацковић	Славенко Гргуревић	Унија послодаваца Србије
15.	Никола Павичић	Слободан Рубежић	Унија послодаваца Србије
16.	Драган Мијановић	Зоран Стојковић	Унија послодаваца Србије
17.	Бошко Савковић	Душан Ристић	Унија послодаваца Србије
18.	Милош Ненезић	Иван Ковачевић	Унија послодаваца Србије

АНЕКС III

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПРИСУТВОВАЊА СЕДНИЦАМА У 2010. ГОДИНИ

(Одржано укупно шест седница, пет редовних и једна ванредна)

Ред. број	Назив министарства/организације социјалних партнера	Присутан члан Савета	Присутан заменик у одсуству члана
1.	Министарство рада и социјалне политике	6	
2.	Министарство финансија		5
3.	Министарство економије и регионалног развоја	1	2
4.	Министарство за државну управу и локалну самоуправу		1
5.	Министарство здравља	1	2
6.	Министарство просвете	1	2
7.	Савез самосталних синдиката Србије	4	2
8.	Савез самосталних синдиката Србије	2	
9.	Савез самосталних синдиката Србије	3	
10.	Савез самосталних синдиката Србије	3	
11.	Уједињени грански синдикати „Независност“	6	
12.	Уједињени грански синдикати „Независност“	4	
13.	Унија послодаваца Србије	5	
14.	Унија послодаваца Србије	6	
15.	Унија послодаваца Србије	1	
16.	Унија послодаваца Србије	4	
17.	Унија послодаваца Србије	3	
18.	Унија послодаваца Србије	4	2

Секретар Савета присуствовала је свим седницама Савета. Секретаријат је био задужен за припрему материјала за седнице, након што председавајући у договору са Колегијумом утврди Предлог дневног реда седнице.